

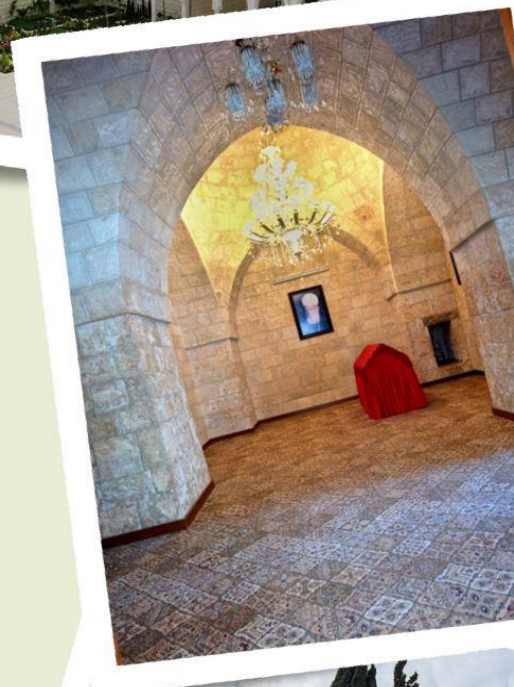

חג הנביא אלח'דר עליו השלום

מערך פעילויות

בכשירויות לשון תקשורתיות

ברמה A2

ינואר 2025

מערך פעילויות בכשירויות לשון תקשורתיות ברמה A2

פעולה	סולם	תבחין	אסטרטגיה
בכשירויות לשון A2 תקשורתיות ברמה	בקיאות לשונית – טווח אוצר מילים.	1 : יש להם אוצר מילים מספיק כדי לבצע צרכים תקשורתיים בסיסיים. 2 : יש להם אוצר מילים מספיק כדי להתמודד עם צרכים בסיסיים.	שאלת שאלות
	בקיאות לשונית – שליטה באוצר מילים	מסוגלים לשלוט באוצר מילים מצומצם, הקשור לצרכים יום-יומיים וממשיים.	מערכת הפועל ומערכת השם
	בקיאות לשונית – בקיאות לשונית – דיוק בדקדוק.	מסוגלים להשתמש כראוי בכמה מבנים לשוניים פשוטים, (במישור התחבירי ובמישור המורפולוגי), ברור מה הם רוצים להביע אף על פי שייתכנו טעויות ..	סמיכות פרודה וסמיכות חבורה
	בקיאות (שליטה) פונולוגית –הגייה (עיצורים ותנועות).	מסוגלים להגות מילים באופן מובן בנושאים יום- יומיים ומוכרים. ייתכנו אי דיוקים בהגייה .	מילות הקישור, שם המספר ומשפחות מלים
	בקיאות (שליטה) פונולוגית –הטעמה והנגנה	מסוגלים להשתמש בהטעמה ובהנגנה של מילים, צירופי מילים ומשפטים בהתאם להקשר ובאופן מובן.	שם פועל ושם פעולה
	בקיאות (שליטה) (פונולוגית – שליטה אורתוגרפית	מסוגלים להעתיק משפטים קצרים. מסוגלים לכתוב מילים וצירופים מתוך אוצר המילים הדבור שלהם.	המשפט הפשוט והמשפט המחובר

הקדמה :

כבכל שנה, ב-25 בינואר, בני העדה הדרוזית מציינים את מועד העלייה לרגל לכבוד הנביא אלח'דר עליו השלום. אירוע זה מאחד את בני העדה הדרוזית בטקסים מיוחדים ובמפגשים חברתיים המשלבים תפילות, סיורים באתר הקבר בכפר יאסיף, ושיתוף סיפורים מסורתיים המבטאים את ערכי החג.

במסגרת יחידת הוראה זו, נשלב פעילויות חווייתיות לפיתוח כשירויות הלשון התקשורתיות, תוך העמקה במשמעותו של חג הנביא אלח'דר עליו השלום בהתאם לרמה A2, התלמידים יתרגלו פעולות ידע לשוני המאפשרות להם לבטא את רגשותיהם, חווייתיהם על אירועי החג ולתקשר בצורה יעילה עם סביבתם.

כשירויות לשון אינן עוסקות רק בידע הלשוני, אלא גם ביכולת להשתמש בשפה בצורה אפקטיבית ויצירתית במגוון סיטואציות. על ידי כך, הן תומכות בהבנה הדדית וביכולת לתפקד בהצלחה בסביבות תקשורתיות מגוונות.

מטרות יחידת ההוראה

- התלמידים יהיו מסוגלים לפתח כשירויות לשון תקשורתיות באמצעות למידה חווייתית, בנושא חג הנביא אלח'דר (עה"ש) ומשמעותו בעדה הדרוזית.

סולם 1: בקיאות לשונית – טווח אוצר מילים.

תבחין 1 : יש להם אוצר מילים מספיק כדי לבצע צרכים תקשורתיים בסיסיים.

תבחין 2 : יש להם אוצר מילים מספיק כדי להתמודד עם צרכים בסיסיים.

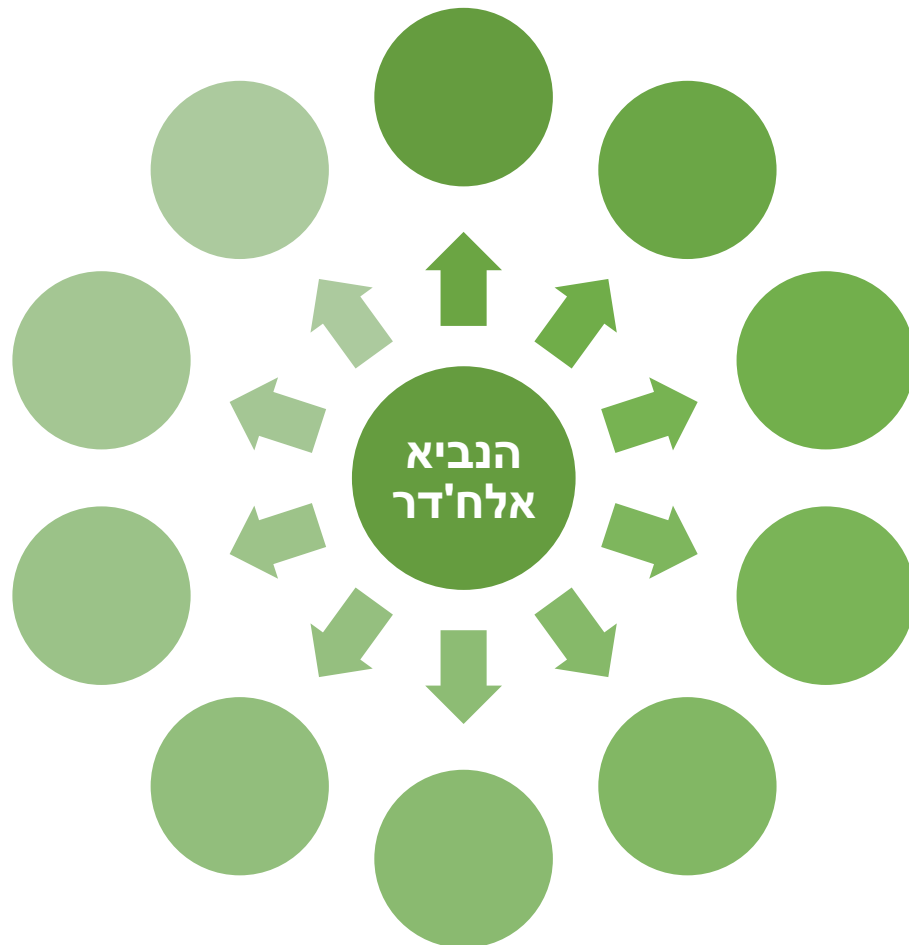
פעילות לשונית- שאילת שאלות, חלקי דיבר

פעילות להקניית משמעות השם "הנביא אלח'דר" עליו השלום:

מה אתם יודעים על הנביא אלח'דר? מה לדעתכם משמעות השם שלו?

מנחים את התלמידים לשתף רעיונות או אסוציאציות בנוגע לשם "אלח'דר" (לדוגמה: הקשר לצבע ירוק, טבע, רוחניות).

חלקי דיבר		
שם	פועל	מילית

תלמידים יקרים, התבוננו היטב בתמונה שמוצגת לפניכם. שימו לב לכל פרט: הצבעים, הדמויות, המקומות או הפריטים שמופיעים בה.

נסו לחשוב: מה קורה בתמונה? מי או מה נמצא בה? מהו המסר או הרעיון שהתמונה מבטאת?

נסחו 3-5 שאלות שמתייחסות לתמונה. השתמשו במילות שאלה בסיסיות: מה, מי, מתי, איפה למה, מדוע, לאן?

- ? _____ ❖
- ? _____ ❖
- ? _____ ❖
- ? _____ ❖
- ? _____ ❖

קראו את הטקסט:

בת המלך

היו היה עיר שחיו תושביה באושר. הם שתו והשקו את בעלי החיים: הפרות, הכבשות, הסוסים והצמחים בשדות ממעיין העיר.

באחד הימים הלכו אנשי העיר אל המעיין וגילו תנין ענק, שטורף כל מי שמתקרב למים. הם נבהלו ושבו לבתיהם ללא מים. הצמא הכביד עליהם, כמו גם על בעלי החיים והצמחים, והם חששו ממוות בצמא. מתוך מצוקה, פנו למלך בבקשת עזרה.

המלך שלח חיילים להרוג את התנין, אך הם פחדו ונמלטו. הלך המלך בעצמו אל המעיין, ושם פגש בתנין, התנין אמר למלך: "אני דורש שבכל שנה תביאו לי כלה יפה". תושבי העיר, מתוך ייאוש, הסכימו לדרישת התנין, מדי שנה, הגרילו נערה צעירה והקריבו אותה לתנין, שהופיע, לקח אותה ונעלם, עד לשנה הבאה.

באחת השנים, נפלה ההגרלה על בתו היחידה והיפה של המלך, היא פחדה ובכתה, והמלך היה עצוב מאוד.

בזמן שהעיר כולה התאבלה, הגיע אליה אביר רוכב על סוס אדום ועטוי בבגדים אדומים. הוא הבחין בבכי ובפחד ששלטו באנשי העיר ושאל למה אתם עצובים ובוכים?. כשהסבירו לו את הסיפור, הוא החליט להרוג את התנין.

האביר האמיץ רכב על הסוס ופנה אל המעיין, התייצב מול התנין ללא פחד, ודקר אותו בכידון ישר לפיו. התנין מת, ובת המלך והעיר ניצולה.

שיתוף ודיאלוג:

לאחר ניסוח השאלות וקריאת הטקסט, שתפו שאלה אחת שכתבתם עם חבר או חברה בכיתה. שאלו את השאלה ונסו יחד לחשוב על תשובה בהתאם למה שקראתם בטקסט.

הרחבה: בחרו שאלה אחת שאתם רוצים להציג בפני הכיתה. ננסה יחד לענות עליה ולראות איך כל אחד מאתנו מפרש את התמונה.

שאלות לדיון כיתתי:

- מה מסמלת דמות התנין?
- האם התנין מייצג פחד, סכנה או אולי צדדים אחרים?
- כיצד הסיפור מתמודד עם נושא של אתגר מול פתרון?
- האם פתרון הבעיה של בת המלך היה צפוי או מפתיע?
- האם הסיפור משאיר שאלות פתוחות?
- אם כן, מה המשמעות של כך?
- האם הסיפור עורר בכם הזדהות או ביקורת כלפי דמות מסוימת?
- מה מסמלים המים שבהם חי התנין? האם הם מקור חיים, סכנה או שניהם?
- האם הספור משקף מאבק כוחות ברור בין "טוב" ל"רע", או שהגבולות מטושטשים?
- האם הסיפור מזכיר מצבים במציאות שבהם נדרשת התמודדות עם כוח גדול מאיתנו?
- עם מי מהדמויות אתם הכי מזדהים? מדוע?

סולם 2: בקיאות לשונית – שליטה באוצר מילים

תבחין 1 : מסוגלים לשלוט באוצר מילים מצומצם, הקשור לצרכים יום-יומיים וממשיים.

פעילות לשונית-מערכת הפועל ומערכת השם

משחק בינגו

סמנו בלוח הבינגו שלכם פריטים לפי ההגדרות, והמטרה היא להשלים שורה, טור, אלכסון או תבנית מוסכמת ולקרוא "בינגו!" ראשונים.

הוראות משחק:

- כל שחקן מקבל כרטיס בינגו עם 9 מילים מתוך הרשימה (אפשר גם להכין כרטיסים עם רמות קושי שונות, על מנת להתאים למגוון גילאים).
- המנחה יקרא את המילים אחת אחת בקול, והמשתתפים צריכים לסמן את המילים על הכרטיסים שלהם.
- המטרה היא להשלים שורה (אופקית, אנכית או אלכסונית), או להשלים את כל הכרטיס, תלוי בחוקים שנקבעים מראש.
- בשורה שמשלימים צריכים להיות מלים מאותה קבוצה של: פעלים, שמות תואר, שמות עצם, שמות פועל או מלים מאותה משפחת מלים.

בִּינְגוֹ

--	--	--

--	--	--

--	--	--

בִּינְגוֹ

--	--	--

--	--	--

--	--	--

בִּינְגוֹ

--	--	--

--	--	--

--	--	--

בִּינְגוֹ

--	--	--

--	--	--

--	--	--

לצעוד

חג

דרוזים

עדה

מנהגים

שלטו

דגל

תנין

יפה

אחדות

מפחיד

הקבר

עצוב

נביאים

אמונה

חגיגה

ביקר

חגג

טובים

מסורת

קדוש

דתי

מאמין

מסרנו

תושבים

דוגלים

נקבר

ירוק

אמונה

קדוש

הקריב

לראות

לענות

סולם 3: בקיאות לשונית – בקיאות לשונית – דיוק בדקדוק.

תבחין 1 : מסוגלים להשתמש כראוי בכמה מבנים לשוניים פשוטים, (במישור התחבירי ובמישור המורפולוגי), ברור מה הם רוצים להביע אף על פי שייתכנו טעויות ..

פעילות לשונית- הכרה ושימוש בצמדי מלים בצורת הסמיכות.

תרגול השימוש בתחביר ומורפולוגיה דרך סמלים של העדה.
זיהוי צמדי מלים ומשחק זיכרון בהתאמת הסמיכות הפרודה לסמיכות החבורה.

מחלקים את התלמידים לקבוצות, כל קבוצה מקבלת תמונה, בהתחלה עושים דיון בקבוצה על התמונה .

זיהוי צמדי מילים :

הסבירו את משמעותו (הצבעים, הסמלים) תוך כדי דיון בצמדי מילים שמתארים

את הדגל. לדוגמה :

דגל אדום-כחול

- צבעי דגל
- סמלים דרוזיים

יצירת צמדי מילים סמוכים :

ליצור צמדי מילים סמוכים שמתארים את הדגל או את תכונותיו, לדוגמה :

- דגל לבן
- דגל צבעוני
- צמדי צבעים

השלמת צמדי מילים :

מוצגים משפטים חלקיים על הדגל, השלימו באמצעות צמדי מילים סמוכים.

למשל :

- דגל העדה הדרוזית הוא _____ (דגל צבעוני, דגל מסורתי).
- סמלים _____ (דרוזיים, דתיים) מופיעים על הדגל.

משחק זיכרון עם תמונות וצמדי מילים : צירופי סמיכות , סמיכות פרודה

וסמיכות חבורה.

הכרטיסים עם תמונות של דגל העדה הדרוזית על צד אחד וצמדי מילים על הצד

השני. התלמידים צריכים לשייך כל סמיכות פרודה לסמיכות החבורה המתאימה

לה., כמו :

- הצבעים של הדגל = צבעי דגל
- הסמלים של הדרוזים = סמלי דרוזיים

סולם 4: בקיאות (שליטה) פונולוגית –הגייה (עיצורים ותנועות).

תבחין 1 : מסוגלים להגות מילים באופן מובן בנושאים יום-יומיים ומוכרים. ייתכנו אי דיוקים בהגייה .

פעילות לשונית- הכרת תפקידיהן של מילות הקישור ודרכי השימוש בהן, שם המספר, משפחות המלים ועוד

משחק מסלול כדורגל

הכנה של חידות שקשורות לנושא חג הנביא אלחדר, בהן התלמידים צריכים להוציא את התשובה תור כדי שמירה על ההגייה הנכונה.

במשחק זה אפשר למדוד את זמן המשחק ועל התלמיד. להתייחס לתוכן הכתוב בכל עיגול אליו מגיע.

איך משחקים

ניתן להטיל קוביה בכל תור או לקבוע מראש שבכל תור מתקדמים מספר צעדים מסוים.

התלמיד קורא את השאלה שבכרטיס ועונה עליה, השאלות או המשפטים מתייחסים לנושאים הקשורים לחג הנביא אלחדר, התלמידים צריכים לקרוא את המשפטים ולהגות את המלים באופן מובן ובנוסף לשלוט בנושאים דקדוקיים כגון: שם המספר, מילות הקישור, יחיד ורבים ועוד.

גול!

אנשים

סיבה

שבעים
וששה

נביאים

זמן

ניגוד

חמשה

דגלים

ב.ק.ר

בדגל של העידה
הדרוזית יש (5)
צבעים.
שם המספר הוא....

3

אנשי הדת בקרו בקבר
הנביא אלח'דר.
הפועל בקרו ממשפחת
המלים.....

2

בכפר שלנו מונף דגל
העדה.
הרבים של המלה
דגל..

1

יש הרבה סיפורים על
הנביא.
הרבים של המלה
נביא..

6

כאשר אני מצייר וצובע
את דגל העדה הדרוזית,
צריך לשמור על הסידור
של הצבעים.

המלה כאשר היא מלת
קישור שמציינת....

5

ביום חג הנביא אלח'דר
אנחנו בחופש אך לא
כולם מבקרים בכפר
יסיף.

המלה אך היא מלת
קישור שמציינת....

4

איש אחד נסע לעיר
ושם הוא פגש את
חברו.

הרבים של המלה
איש....

9

בגלל מזג האוויר הקר אנש'י הדת לא יצאו
היום לתפילה

מלת הקישור בגלל היא
מלת קישור שמציינת..

8

בטיול שנערך לכפר
יסיף השתתפו 76
תלמידים.
שם המספר הוא..

7

סולם 5: בקיאות (שליטה) פונולוגית – הטעמה והנגנה

תבחין 1: מסוגלים להשתמש בהטעמה ובהנגנה של מילים, צירופי מילים ומשפטים בהתאם להקשר ובאופן מובן.

פעילות לשונית- הבחנה בין פועל לשם פעולה.

הבדילו בין שם פועל לשם פעולה בכל משפט.

קראו את המשפט בהטעמה נכונה, כתבו בעיגול אם המלה המודגשת במשפט היא שם פועל או שם פעולה.

החגיגות נמשכו כל הלילה.

בחג הנביא אלח'דר עליו השלום כל אנשי הדת היו צריכים לבקר בכפר יסיף.

הם רצו לחפש את הדרך אל המקום הקדוש.

במהלך חג אלח'דר, היה צורך לחדש את המנהגים.

ההגרלה על בתו היחידה והיפה של המלך היתה קשה.

המלך שלח חיילים להרוג את התנין.

שמחתי לקרוא את סיפורין של הנביא אלח'דר עליו השלום.

הלמידה על מנהגי החג היתה מהנה.

סולם 6: בקיאות (שליטה) פונולוגית – שליטה אורתוגרפית

תבחין: מסוגלים להעתיק משפטים קצרים. מסוגלים לכתוב מילים וצירופים מתוך אוצר המילים הדבור שלהם.

פעילות לשונית- הכרת מבנה המשפט הפשוט. הבחנה בין שם, פועל ותואר כחלקים הבונים את המשפט השלם. הכרת המשפט המחובר (הבנוי משני משפטים פשוטים)

התלמידים יקבלו כרטיסים עם משפטים פשוטים הקשורים לחג הנביא אלחדר, תפקידם יהיה להתאים את שני המשפטים, לחבר את המשפטים באמצעות מילות קישור מתאימות כך שיקבלו משפט מחובר.

דגמה: החג הוא יום שמוקדש לזכרו של הנביא אלחדר, **לכן** חוגגים אותו בכל מיני מקומות.

שמסמלים את הנביאים
שלנו.

אנחנו במצוקה וצריכים
עזרה.

בדגל של העדה הדרוזית
יש 5 צבעים.

הנשים מתפללות ביום
החג.

הגברים יכולים להתפלל
ביום החג

אנשי הדת יכולים לעזור
לנו

לא כולם הבינו את
המסר שבו.

היום כל בתי הספר
בחופש.

הצליח להציל את בתו.

המלך היה עצוב מאוד.

לא יכלנו לקרוא את כל
הסיפר .

הדרוזים חוגגים את חג
הנביא אלח'דר עליו
השלום.

כאשר, ככל ש, , אם, אז, לאחר מכן, מפני ש,
כי, אבל, אך, בגלל.